

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Додаток 1

до наказу ЗДО №7 «Пролісок»

№ 26-а о/д від 30.09.2020

**Положення про порядок розгляду випадків булінгу (цькування)
в комунальному закладі «Дошкільний навчальний заклад
(ясла-садка) №7 «Пролісок» Кам'янської міської ради**

1. Загальні положення

1.1. Булінг (цькування) – діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

1.2. Типовими ознаками булінгу (цькування) є:

- систематичність (повторюваність) діяння;
- наявність сторін – кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності);
- дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є заподіяння психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.

2. Повноваження директора та уповноважених ним осіб щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню):

2.1. Директор комунального закладу «Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №7 «Пролісок» Кам'янської міської ради (далі – ЗДО):

- здійснює контроль за виконанням плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в ЗДО;
- розглядає скарги про відмову у реагуванні на випадки булінгу (цькування) за заявами здобувачів освіти, їхніх батьків, законних представників, інших осіб та приймає рішення за результатами розгляду таких скарг;
- забезпечує створення у ЗДО безпечного освітнього середовища, вільного від насильства та булінгу (цькування);

– з урахуванням пропозицій територіальних органів (підрозділів) Національної поліції України, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, головного органу у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну правову політику, служб у справах дітей та центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді розробляє, затверджує та оприлюднює план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в ЗДО;

– розглядає заяви про випадки булінгу (цькування) здобувачів освіти, їхніх батьків, законних представників, інших осіб та видає рішення про проведення розслідування; скликає засідання комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) для прийняття рішення за результатами проведеного розслідування та вживає відповідних заходів реагування;

– повідомляє уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України та службі у справах дітей про випадки булінгу (цькування) в ЗДО.

2.2. Психологічна служба забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування).

2.3. Вихователь-методист забезпечує:

– реалізацію просвітницького напрямку всіх учасників освітнього процесу шляхом організації тематичних заходів, бесід, консультацій з метою формування навичок толерантної та ненасильницької поведінки, спілкування та взаємодії;

– прозорість та інформаційну відкритість шляхом формування та оприлюднення на веб-сайті ЗДО, розміщення в інформаційних куточках для батьків здобувачів освіти інформацію та нормативно правові акти з питань щодо протидії булінгу:

план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в ЗДО;

порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в ЗДО;

порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в ЗДО та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування).

2.4. Педагогічні працівники:

- забезпечують здобувачам освіти захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства та експлуатації, у тому числі булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, від пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю;
- повідомляють директора ЗДО про факти булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, педагогічних працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком яких вони були особисто або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб;
- сприяють керівництву ЗДО у проведенні розслідування щодо випадків булінгу (цькування);
- виконують рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) в ЗДО.

3. Діяльність Комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) ЗДО №7 «Пролісок»:

3.1. Комісія з розгляду випадків булінгу (цькування) ЗДО №7 «Пролісок» (далі – Комісія) створюється наказом директора та скликається для прийняття рішення за результатами розслідування про факти булінгу (цькування).

3.2. В своїй діяльності Комісія керується Кодексом України про адміністративні правопорушення, Законом України «Про освіту», Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», цим Положенням та іншими нормативно правовими актами з питань щодо протидії булінгу (цькуванню).

3.3. До складу Комісії можуть входити директор закладу, педагогічні працівники, (у тому числі практичний психолог), батьки постраждалого та булера та інші зацікавлені особи.

3.4. Комісія діє відповідно до Порядку подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування), Порядку реагування на доведені випадки булінгу (цькування) та відповідальність осіб, причених до булінгу (цькування).

3.5. Засідання Комісії скликається директором ЗДО для розгляду та неупередженого з'ясування обставин випадків булінгу (цькування) відповідно до заяв, що надійшли.

3.6. У разі, якщо Комісія не кваліфікує випадок як булінг (цькування), а постраждалий не згодний з цим, то він може одразу звернутись до органів Національної поліції України із заявою, про що директор має повідомити постраждалого.

3.7. Рішення Комісії реєструються в окремому журналі, зберігаються в паперовому вигляді з оригіналами підписів всіх членів Комісії.

3.8. Потерпілий чи його/її представник також можуть звертатися відразу до уповноважених підрозділів органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та Служб у справах дітей з повідомленням про випадки булінгу (цькування).

4. Порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в ЗДО:

– Учасники освітнього процесу подають заяву директору ЗДО про випадки булінгу по відношенню до дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу.

– Директор ЗДО розглядає заяву в день її подання та видає рішення про проведення розслідування.

– Проводиться повне та неупереджене розслідування щодо випадків булінгу (цькування) з залученням осіб від яких отримали інформацію.

– Директор ЗДО для прийняття рішення за результатами розслідування створює наказом комісію з розгляду випадків булінгу (цькування) та скликає засідання для прийняття рішення за результатами розслідування та виконання відповідних заходів реагування.

– Рішення Комісії реєструється в окремому журналі, зберігається в паперовому вигляді з оригіналами підписів всіх членів Комісії.

– Потерпілий чи його/її представник також можуть звернутися відразу до уповноважених підрозділів органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та Служби у справах дітей.

5. Порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі освіти та відповідальність осіб, причених до булінгу (цькування)

– В разі підтвердження факту вчинення булінгу (цькування), за результатами розслідування та висновків Комісії, повідомляються уповноважені підрозділи органів Національної поліції України та служби у справах дітей про випадки булінгу (цькування) в ЗДО.

– Виконується рішення та рекомендації Комісії в ЗДО.

– Надаються соціальні та психолого-педагогічні послуги здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу.

– Директор або уповноважені ним особи відповідно чинного законодавства та в межах повноважень здійснюють контроль за виконанням плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькування) в ЗДО №7 «Пролісок».

6. Права та обов'язки учасників освітнього процесу

6.1.Здобувачі освіти:

➤мають право на:

– повагу людської гідності;

– захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти;

– отримання соціальних та психолого-педагогічних послуг як особа, яка постраждала від булінгу (цькування), стала його свідком або вчинила булінг (цькування).

➤зобов'язані:

– поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;

– відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля.

6.2. Працівники, які залучаються до освітнього процесу:

➤мають право на:

– захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства та експлуатації, у тому числі булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, від пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю.

➤зобов'язані:

– повідомляти директора про факти булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, педагогічних працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком якого вони були особисто або інформацію про які отримали від інших осіб, вживати невідкладних заходів для припинення булінгу (цькування).

6.3. Батьки здобувачів освіти:

➤мають право на:

– отримувати інформацію про діяльність ЗДО, у тому числі – щодо надання соціальних та психолого-педагогічних послуг особам, які постраждали від булінгу (цькування), стали його свідками або вчинили булінг (цькування), про результати навчання своїх дітей (дітей, законними представниками яких вони є) і результати оцінювання якості освіти у закладі освіти та його освітньої діяльності;

– подавати директору заяву про випадки булінгу (цькування) стосовно дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу;

– вимагати повного та неупередженого розслідування випадків булінгу (цькування) стосовно дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу.

➤зобов'язані:

- виховувати у дітей повагу до гідності, прав, свобод і законних інтересів людини, законів та етичних норм, відповідальне ставлення до власного здоров'я, здоров'я оточуючих і довкілля;
- поважати гідність, права, свободи і законні інтереси дитини та інших учасників освітнього процесу;
- дбати про фізичне і психічне здоров'я дитини, сприяти розвитку її здібностей, формувати навички здорового способу життя;
- формувати у дитини культуру діалогу, культуру життя у взаєморозумінні, мирі та злагоді між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами, представниками різних політичних і релігійних поглядів та культурних традицій, різного соціального походження, сімейного та майнового стану;
- настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;
- сприяти директору ЗДО №7 «Пролісок» у проведенні розслідування щодо випадків булінгу (цькування);
- виконувати рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) в закладі освіти.

7. Прикінцеві положення

7.1. Положення про порядок розгляду випадків булінгу (цькування) в комунальному закладі «Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №7 «Пролісок» Кам'янської міської ради (далі – Положення) схвалюється рішенням педагогічної ради ЗДО №7 «Пролісок» та затверджується наказом директора ЗДО №7 «Пролісок».

7.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться за рішенням педагогічної ради ЗДО №7 «Пролісок» та відповідно до наказу директора ЗДО №7 «Пролісок».

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Додаток 2
до наказу ЗДО №7 «Пролісок»
№ 26-а о/д від 30.09.2020

**ПЛАН ЗАХОДІВ, СПРЯМОВАНИХ НА ЗАПОБІГАННЯ
 ТА ПРОТИДІЮ БУЛІНГУ В ЗДО №7 «ПРОЛІСОК» НА 2020-2021н.р.**

№ з/п	Заходи	Термін виконання	Відповідальні
I. Нормативно – правове забезпечення попередження насильства та булінгу			
1.	Ознайомлення учасників освітнього процесу з нормативно-правовою базою та регулюючими документами щодо попередження насильства та булінгу	Вересень 2020	Директор ЗДО №7 «Пролісок»
2.	Розміщення телефонів довіри на інформаційних стендах та веб – сайті ЗДО для ознайомлення батьківської громадськості	Вересень 2020	Вихователь-методист
II. Робота з вихованцями ЗДО з питання запобігання насильства та булінгу			
1.	Спостереження за психологічним мікрокліматом у дитячому колективі	Протягом навчального року	Вихователі
2.	Проведення з вихованцями бесід, занять щодо формування навичок дружніх стосунків, забезпечення попередження насильства та булінгу, обговорення проблемних комунікативних ситуацій	Протягом навчального року	Педагоги ЗДО
3.	Проведення просвітницької роботи з учасниками освітнього процесу щодо створення морально безпечного освітнього середовища в ЗДО вільного від насильства та булінгу	Постійно	Педагогічні працівники
III. Робота з колективом з питання запобігання насильства та булінгу			

1.	Анкетування педагогів з питання обізнаності з поняттям булінгу	Жовтень 2020 Квітень 2021	Вихователь-методист
2.	Проведення профілактичної роботи щодо запобіганню булінгу в ЗДО	Систематично	Директор ЗДО №7 «Пролісок»
3.	Консультація. Булінг в ДНЗ: види та чинники	Лютий 2021	Практичний психолог
4	Організація роботи «Скриньки довіри» для батьків і педагогів, оновлення інформації веб-сайту з проблеми запобіганню та протидію булінгу	Жовтень 2020	Вихователь-методист, вихователі
5	Проведення діагностики стану професійного вигорання педагогів	Квітень 2021	Практичний психолог
IV. Робота з батьками з питання запобіганню насильства та булінгу			
1.	Інформація для батьків: «Конфлікти в дитячому садку: що робити батькам?»	Січень 2021	вихователі
2.	Консультація: Провокативна психотерапія як засіб роботи з батьками у складних ситуаціях.	Лютий 2021	Практичний психолог
4	Учимо дітей конструктивно вирішувати конфлікти.	Грудень 2020	Вихователі
5.	Розповсюдження інформації щодо профілактики булінгу: пам'ятки, листівки – інформаційні повідомлення на стенді практичного психолога, Viber – групах, Veb – сайті ДНЗ, соціальних мережах.	Систематично	Вихователь-методист

Додаток 3

до наказу ЗДО №7 «Пролісок»

№ 26-а о/д від 30.09.2020

ЗРАЗОК

заяви від батьків дитини (або особи, що їх замінює), або педагога, який став об'єктом булінгу (цькування) з боку іншої особи

Голові Комісії з розгляду
питань булінгу (цькування)
Директору ЗДО №7 «Пролісок»

_____
_____

Домашня адреса _____

_____
_____

М.Т. _____

ЗАЯВА

Я, _____, повідомляю про випадок, що стався з моєю дитиною, вихованцем (вихованкою) групи №__ «_____» або зі мною (назва посади)_____.

Детальний опис ситуації (зокрема: що відбулося, як часто вона трапляється та настільки довго триває):

_____

Прошу провести розслідування ситуації, що склалася.

Дата

Підпис